

รายวิชาคณิตศาสตร์

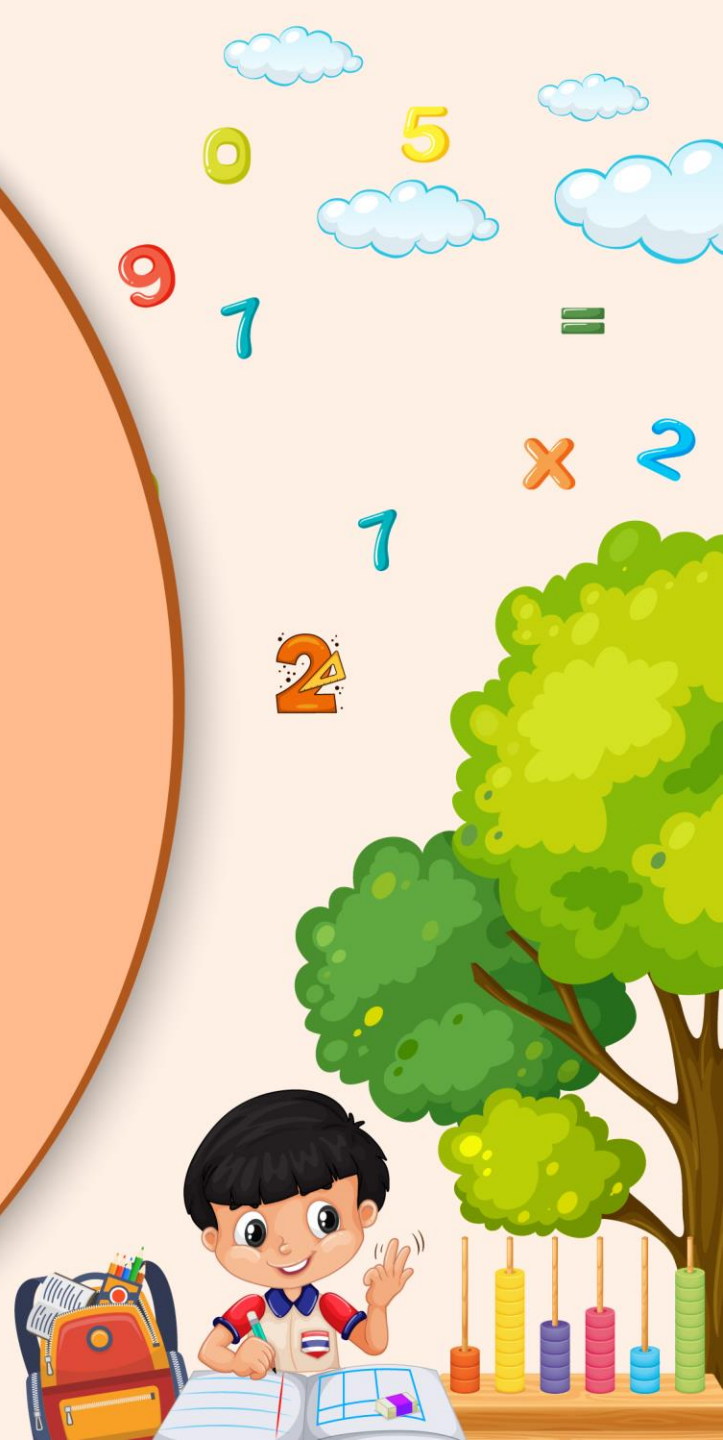
รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก การลบ

เศษส่วนและจำนวนคละ

ผู้สอน ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

ครูพงศธร รอดจินดา

โจทย์ปัญหาการบวก
การลบเศษส่วนและ
จำนวนคละ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และ
หาคำตอบโจทย์ปัญหาการบวก
การลบเศษส่วนและจำนวนคละ

ทบทวนการบวกและการลบเศษส่วน

$$1) \frac{3}{8} + 1\frac{7}{12} = \square$$

$$2) 1\frac{1}{9} - \frac{5}{6} = \square$$

$$1) \frac{3}{8} + 1\frac{7}{12} = \square$$

วิธีทำ

$$\frac{3}{8} + 1\frac{7}{12} = \frac{3}{8} + \frac{19}{12}$$

$$= \frac{3 \times 3}{8 \times 3} + \frac{19 \times 2}{12 \times 2}$$

$$= \frac{9}{24} + \frac{38}{24}$$

ตอบ

๑ $\frac{๒๓}{๒๔}$

$$= \frac{47}{24} = 1\frac{23}{24}$$

$$2) \quad 1\frac{1}{9} - \frac{5}{6} = \square$$

วิธีทำ

$$1\frac{1}{9} - \frac{5}{6} = \frac{10}{9} - \frac{5}{6}$$

$$= \frac{10 \times 2}{9 \times 2} - \frac{5 \times 3}{6 \times 3}$$

$$= \frac{20}{18} - \frac{15}{18}$$

ตอบ

๕
๑๘

$$= \frac{5}{18}$$

วิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบ

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม

ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม

เมื่อนำมาชั่งรวมกันจะหนัก

กี่กิโลกรัม

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- โจทย์ถามอะไร

ชั่งน้ำหนักส้มทั้งสองถุงรวมกันจะหนักกี่กิโลกรัม

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- โจทย์กำหนดดอะไรให้บ้าง

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม

ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

หาผลบวกของ $1\frac{1}{4}$ กับ $\frac{9}{10}$ เพราะ เมื่อชั่งน้ำหนัก
2 ถุง รวมกัน น้ำหนักส้มจะมากขึ้น

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$1\frac{1}{4} + \frac{9}{10} = \square$$

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- ได้คำตอบเท่าใด $2\frac{3}{20}$

วิธีคิด

$$\begin{aligned} 1\frac{1}{4} + \frac{9}{10} &= \frac{5}{4} + \frac{9}{10} &&= \frac{43}{20} \\ &= \frac{5 \times 5}{4 \times 5} + \frac{9 \times 2}{10 \times 2} &&= 2\frac{3}{20} \\ &= \frac{25}{20} + \frac{18}{20} \end{aligned}$$

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- สรุปคำตอบได้อย่างไร

ชั่งน้ำหนักส้มทั้งสองถุงรวมกันหนัก $2\frac{3}{20}$ กิโลกรัม

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม ส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมื่อนำมาชั่งรวมกัน
จะหนักกี่กิโลกรัม

- ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

ส้มถุงหนึ่งหนัก $1\frac{1}{4}$ กก. ซึ่ง $1\frac{1}{4}$ กก. $<$ $1\frac{1}{2}$ กก.

และส้มอีกถุงหนัก $\frac{9}{10}$ กก. ซึ่ง $\frac{9}{10}$ กก. $<$ 1 กก.

แสดงว่า ส้ม 2 ถุง หนักน้อยกว่า $1 + 1\frac{1}{2} = 2\frac{1}{2}$ กก.

ดังนั้น $2\frac{3}{20}$ เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม

ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม

แม่ซื้อพริกขี้ฟ้าก็กิโลกรัม

แม่ซื้อพริกชี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกชี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกชี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- โจทย์ถามอะไร

แม่ซื้อพริกชี้ฟ้ากี่กิโลกรัม

แม่ซื้อพริกชี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกชี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกชี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

แม่ซื้อพริกชี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม

ซึ่งมากกว่าพริกชี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

พริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กก.

พริกขี้ฟ้า $1\frac{3}{8} - \frac{3}{5}$ กก. $\frac{3}{5}$ กก.

จากภาพ ปริมาณพริกขี้ฟ้า $1\frac{3}{8} - \frac{3}{5}$ กก.

เพราะ ปริมาณพริกขี้หนูปริมาณมากกว่าปริมาณพริกขี้ฟ้า

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

$$1\frac{3}{8} - \frac{3}{5} = \square$$

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า กี่กิโลกรัม

- ได้คำตอบเท่าใด $\frac{31}{40}$

วิธีคิด $1\frac{3}{8} - \frac{3}{5} = \frac{11}{8} - \frac{3}{5} = \frac{31}{40}$

$$= \frac{11 \times 5}{8 \times 5} - \frac{3 \times 8}{5 \times 8}$$
$$= \frac{55}{40} - \frac{24}{40}$$

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- สรุปคำตอบได้อย่างไร

แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า $\frac{31}{40}$ กิโลกรัม

แม่ซื้อพริกขี้หนู $1\frac{3}{8}$ กิโลกรัม ซึ่งมากกว่าพริกขี้ฟ้า $\frac{3}{5}$ กิโลกรัม แม่ซื้อพริกขี้ฟ้า
กี่กิโลกรัม

- ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ

เนื่องจาก $1\frac{3}{8}$ คือ $1 + \frac{3}{8}$ ซึ่ง $\frac{3}{8} < \frac{3}{5}$

แสดงว่า $1\frac{3}{8} - \frac{3}{5} < 1$

ดังนั้น $\frac{31}{40}$ เป็นคำตอบที่สมเหตุสมผล

การแก้โจทย์ปัญหาเริ่มจากการทำความเข้าใจ
ปัญหา วางแผนแก้ปัญห ดำเนินการแก้ปัญห
และตรวจสอบความถูกต้องหรือ
ความสมเหตุสมผล

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 1.22 ข้อ 1-4
2. ร่วมกันเฉลยความถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนวิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

แบบฝึกหัด 1.22

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

แบบฝึกหัด 1.22

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

1. แก้วใช้เวลาทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์เป็นเวลา $\frac{5}{6}$ ชั่วโมง และใช้เวลาทำการบ้านวิชาภาษาอังกฤษอีก $\frac{3}{5}$ ชั่วโมง แก้วใช้เวลาทำการบ้านทั้งสองวิชากี่ชั่วโมง
โจทย์ถามอะไร

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าใด

สรุปคำตอบได้อย่างไร

2. ป้ามีน้ำเชื่อม $\frac{9}{10}$ ของขวด หลังจากใช้น้ำเชื่อมไปแล้วเหลือน้ำเชื่อมอีก $\frac{1}{4}$ ของขวด
ป้าใช้น้ำเชื่อมไปเป็นเศษส่วนเท่าใดของขวด

โจทย์ถามอะไร

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าใด

สรุปคำตอบได้อย่างไร

3. ใบข้าวรีบบิ้นสีขาว $\frac{3}{10}$ เมตร และรีบบิ้นสีฟ้า $2\frac{5}{8}$ เมตร ใบข้าวรีบบิ้นสีขาวยาวกว่ารีบบิ้นสีฟ้ากี่เมตร

โจทย์ถามอะไร

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าใด

สรุปคำตอบได้อย่างไร

4. แม่ซื้อแตงโม 2 ผล โดยแตงโมผลที่หนึ่งหนัก $1\frac{2}{5}$ กิโลกรัม ซึ่งหนักน้อยกว่าแตงโมผลที่สอง $\frac{1}{4}$ กิโลกรัม แตงโมผลที่สองหนักกี่กิโลกรัม

โจทย์ถามอะไร

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

หาคำตอบได้อย่างไร เพราะเหตุใด

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ได้คำตอบเท่าใด

สรุปคำตอบได้อย่างไร

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

1) แก้วใช้เวลาทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์
เป็นเวลา $\frac{5}{6}$ ชั่วโมง และใช้เวลาทำการบ้าน
วิชาภาษาอังกฤษอีก $\frac{3}{5}$ ชั่วโมง แก้วใช้เวลา
ทำการบ้านทั้งสองวิชาที่ชั่วโมง

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

2) ป้ามีน้ำเชื่อม $\frac{9}{10}$ ของขวด หลังจากใช้น้ำเชื่อมไปแล้วเหลือน้ำเชื่อมอีก $\frac{1}{4}$ ของขวด ป้าใช้น้ำเชื่อมไปเป็นเศษส่วนเท่าใดของขวด

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

3) ไบบัวซื้อribbinสีขา $\frac{3}{10}$ เมตร และ
ซื้อribbinสีฟ้า $2\frac{5}{8}$ เมตร ไบบัวซื้อribbin
สีขำน้อยกว่าribbinสีฟ้ากี่เมตร

วิเคราะห์โจทย์และหาคำตอบ

4) แม่ซื้อแตงโม 2 ผล โดยแตงโมผลที่
หนึ่งหนัก $1\frac{2}{5}$ กิโลกรัม ซึ่งหนักน้อยกว่า
แตงโมผลที่สอง $\frac{1}{4}$ กิโลกรัม แตงโมผลที่
สองหนักกี่กิโลกรัม

สรุปบทเรียน

การแก้โจทย์ปัญหา

เริ่มจากการทำความเข้าใจปัญหา วางแผน
แก้ปัญห ดำเนินการแก้ปัญห และตรวจสอบ
ความถูกต้องหรือความสมเหตุสมผล

บทเรียนครั้งต่อไป

โจทย์ปัญหาการบวก

การลบเศษส่วน

สิ่งที่ต้องเตรียม

1.แบบฝึกหัด 1.23

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

